

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA RAHBAR IMIDJI VA UNING AHAMIYATI

*Qoraqalpog'iston Respublikasi Beruniy tumani 11-son DMTT direktori
Kopbayeva Baxtigul Ziyadinovna*

Annatsiya: ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rahbar imidji va uning ahamiyati haqida aytib o'tilgan.

Аннотация: в данной статье говорится об имидже лидера и его значении в дошкольных образовательных организациях.

Kalit so'zlar: maktabgacha ta'lim tashkilotlari, **rahbar imidji, pedagog xodimlar**, tashkilot imidji, zamonaviy rahbar.

Ключевые слова: организации дошкольного образования, имидж лидера, педагогический коллектив, имидж организации, современный лидер.

Zamonaviy ishbilarmonlik dunyosida rahbarlarning imidji va tashkilotlarning umumiy imidji muhim ahamiyat kasb etmoqda. Tashkilotlar va rahbarlar o'rtasidagi o'zaro aloqalar, ularning jamiyatdagi tasavvurlari va obro'si nafaqat ichki ishlar samaradorligiga, balki tashqi bozorlar va mijozlar bilan aloqalariga ham ta'sir qiladi. Bunday aloqalar, o'z navbatida, tashkilotning muvaffaqiyatiga va kelajagini belgilovchi omillarga aylanishi mumkin.

Rahbar imidji — bu rahbarning tashqi ko'rinishi, muloqot uslubi, boshqaruv ko'nikmalari, xatti-harakatlari hamda atrofdegilar bilan munosabatlarida aks etuvchi umumiy qiyofasidir. U nafaqat rahbarning shaxsiy obro'-e'tiborini belgilaydi, balki tashkilotning umumiy obro'si va muvaffaqiyatiga ham bevosita ta'sir qiladi.

Rahbar imidjini psixologik tahlil qilish, uning shaxsiy xususiyatlarini, qarorlar qabul qilish uslubi va boshqaruvni qanday amalga oshirishi kabi jihatlarni o'rganishga imkon beradi. Rahbarning xulq-atvori, liderlik uslubi, emosional intellekti va muloqot qobiliyatlari uning jamoa va jamiyat oldidagi obro'siga bevosita ta'sir qiladi. Shuningdek, rahbarning o'ziga xos imidji tashkilotning ichki muhitiga va uning faoliyatiga qanday ta'sir qilishi mumkinligini tahlil qilish zarur.

Tashkilot imidjini shakllantirish esa, o'z navbatida, tashkilotning brendi, kommunikatsiya strategiyasi, boshqaruv madaniyati va ijtimoiy mas'uliyatiga asoslanadi. Tashkilotning umumiy tasavvuri va obro'si jamiyatda qanday qabul qilinishini aniqlaydi. Ularning o'zgarishi va shakllanishi rahbarning liderlik xususiyatlari va tashkilotning strategik qarorlariga bevosita bog'liqdir.

Shu bois, rahbar imidji va tashkilot imidjini shakllantirish jarayonlari bir-biri bilan chambarchas bog'liq bo'lib, ularning muvaffaqiyatli amalga oshirilishi tashkilotning ichki va tashqi muhitda qanday ko'rinishda bo'lishini belgilaydi. Bu

mavzu, ayniqsa, rahbarlik va tashkilot boshqaruvi sohalaridagi ilg‘or tajribalar va amaliyotlarni o‘rganish nuqtai nazaridan dolzarb hisoblanadi.

Ma‘lumki, har bir rahbar o‘zining mehnat faoliyatida mumkin qadar sipo, axloqli, tarbiyali, bilimli va boshqa ijobiy sifatlarini namoyon qilishga xarakat qiladi. Bu ko‘p hollarda ayni shunday kechishi bilan bir vaqtning o‘zida xodimlar orasida noto‘liq obrazning kelib chiqishiga sabab bo‘ladi.

Rahbar imidjini shakllantirish bo‘yicha tavsiyalar:

- Doimiy o‘zini rivojlantirish va yangi bilimlarga intilish.
- Atrofdagilarga samimiy va hurmat bilan munosabatda bo‘lish.
- Muloqot madaniyati va jamoani boshqarish ko‘nikmalarini takomillashtirish.
- Shaxsiy tashqi qiyofaga e‘tibor berish va o‘ziga qarash.
- Qiyin vaziyatlarda ham mas‘uliyat va adolatni saqlab qolish.

Ayniqsa, rahbar avtoritar yo‘nalishda ishlab o‘rgangan bo‘lib, yon-atrofiga o‘ziga eng yaqin muovin va yordamchilardan boshqalarni yaqinlashtirmagan hollarda noxush ko‘rinishlar oladi. Ya‘ni, ushbu rahbar xaqida jamoada ikki, uch yoki undan ham ko‘prok fikrlar yuradi. Birov o‘ta tarbiyali desa, boshqasi qo‘pol yoki johil deyishi mumkin. Aslini olganda, o‘zi atrofida bu xildagi mish-mishlarning tarqalishlariga sababchi, bunday holatni yoktiradigan shaxslar ichki chuqur madaniyat soxiblari bo‘lishmaydi. Shunday ekan, madaniyatli, o‘ta tarbiyali inson, rahbar deganda biz qanday asoslarga tayanishimiz lozim. Bu o‘rinda inson madaniyatasoslari yotadi. Rahbar madaniyati deganimizda esa nafaqat inson madaniyati, butunjahon insoniy qadriyatlar bilimdoni va ularni o‘z xayotiy faoliyatida amalda qo‘llovchi va bir vaqtning o‘zida o‘z kasbi, lavozimiga taalluqli axloqiy va amaliy ma‘lumotlarga ega, ularni o‘z faoliyatida qo‘llaydigan kishini tushunamiz.

Shuning uchun ham jahon psixologiyasi, to‘plagan nazariy va amaliy ma‘lumotlarga ko‘ra, haqiqiy insoniylik fazilatlarini o‘zida mujassamlashtirgan, fuqarolik burchini, vatan tuyg‘usini chuqur his etadigan, yuksak axloqiy salohiyatlarga ega bo‘lgan qobiliyatli rahbar shaxsini tarbiyalash zamon talabiga aylanmoqda. Milliy va istiqloq mafkurasi bilan qurollangan, yangi tipdagi yuqori malakali rahbar xodimlar avlodini tarbiyalashda psixologiya fani masuliyatini oshirish, ularning ruhiy olamida siyosiy, ma‘naviy-ma‘rifiy tashkilotchilik, tashabbuskorlik faoliyatlarini o‘zaro muvofiqlashtirish, rahbarlikning mukammal tizimini vujudga keltirish vazifalari muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Rahbar imidjining ahamiyati:

- **Tashkilotning obro‘cini oshiradi**
 - Ijobiy imidjga ega rahbar tashkilot uchun ishonch va hurmat uyg‘otadi, bu esa ichki va tashqi munosabatlarga ijobiy ta‘sir ko‘rsatadi.

➤ **Jamoani motivatsiya qiladi**

○ Jamoa rahbariga qarab, o‘zini qanday tutishni, tashkilot madaniyatini va maqsadlarni shakllantiradi.

➤ **Ishonchli rahbar qiyofasini yaratadi**

○ Ijobiy imidj rahbarga jamoaning ishonchini qozonishga yordam beradi, bu esa qarorlarning qabul qilinishini va qo‘llab-quvvatlanishini osonlashtiradi.

➤ **Ish samaradorligini oshiradi**

○ Muvaffaqiyatli rahbar jamoani samarali boshqarish orqali tashkilotning umumiy natijalariga ijobiy ta’sir qiladi.

➤ **Tashqi hamkorlar bilan munosabatlarni yaxshilaydi**

○ Tashqi hamkorlar rahbarning imidjidan kelib chiqib, tashkilot bilan ishlash istagini bildiradi.

Tashkilotning imidji butun bozorning (segmentning) o‘ziga xos ehtiyojlarini qondirish uchun tashkilotning rivojlanish strategiyasiga mos kelishi va shu bilan tashkilotning mijozning ehtiyojlarini qondirish istagini ta’kidlashi kerak. Tasvirni shakllantirishning roli har doim juda muhim. U har doim tashkilotning rivojlanish darajasiga mos keladi, tashkilotning ichki qiyofasi tashqi imidjiga mos keladi. Bozorga taqdim etilgan tashkilot imidji jamiyat rivojlanishining ushbu bosqichiga mos kelishi kerak, imidjning yangi o‘ziga xos elementlari asta-sekin mavjud imidjga kiritiladi. Ko‘pchilik ijobiy tashkilot imidjini yaratishning asosiy omili samarali reklama ekanligiga ishonishadi. Biroq, doimiy ijobiy imidj yaratish nafaqat reklama kampaniyasini moliyalashtirishni o‘z ichiga oladi.

Tashkilot imidjini qanday boshqarish kerak

Imidj siyosatini shakllantirish ustida doimiy ish olib borish zarur. Har bir yangi mahsulot chiqarilishi bilan mijozlar ongida tashkilotning ijobiy imidjini mustahkamlash va tashkilot maqomiga mos keladigan muayyan munosabatlarni targ‘ib qilish kerak. Bu tashkilot oldida turgan bevosita va uzoq muddatli maqsad va vazifalarni o‘z ichiga olgan malakali rejalashtirish orqali amalga oshiriladi.

Call-markaz xizmatining sifati mijozlarning tashkilot haqida ijobiy taassurotlarini shakllantirishning muhim elementidir. Lekin har kuni o‘nlab qo‘ng‘iroqlarni qabul qiladigan operatorlar ishini qanday nazorat qilish kerak? Nutqni tahlil qilish texnologiyasi Calltouch Predict biznes resurslaringizni tejaydi va menejerlarning savodsiz muloqoti yoki qo‘polligini aniqlashga yordam beradi. Suhbatlarning to‘liq matnli transkriptlarini oling, matndagi kalit so‘zlarni tezda toping va xatolarni tuzating.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M “Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz” – T; O‘zbekiston, 2017, 146-bet
2. Lvova T.V. Boshqaruv faoliyatining psixologik jihatlari. 2016. 24-b.

3. Jilina A.I. Menejering (rahbarning) kasbiy malakasining namunaviy modeli. Kitob 3. - Sankt-Peterburg: IOV RAO, 2002. -228 p.
4. Umumiy psixologiya. 1-kitob (E.G.,oziyev) T.2002 y.
5. Yuldoshev Maxmud va boshqalar “Raxbarlik psixologiyasida axloq”. -T.: “Sharq”, 2010. -192 b.
6. Narzulla Boymurodov «Raxbar psixologiyasi». «Yangi asr avlodi», 2007 yil.
7. Mahmudov I. Boshqaruv psixologiyasi. // - Toshkent: "YUNAKS-PRINT" MCHJ bosmaxonasi, 2005, - 170 bet.
8. «Имидж лидера» под ред. Егоровой-Гантман Е.В.;
9. Pedagog.uz
- 10.Tdpu.uz